

વિષય :-

વિજ્ઞાન

ધોરણ:-૬

પાઠ - 6 સજીવો -લક્ષણો અને નિવાસસ્થાન

25 marks

વિદ્યાર્થીનું નામ:-.....

1. નીચેના પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તેની સામે ✓ ની નિશાની કરો. 4 marks

(1) નીચેનામાંથી કયું નિવાસસ્થાન કહી ન શકાય

રણમાં ઊંટ

માછલી જંગલી પ્રાણીઓ ધરાવતું જંગલ

તળાવમાં માછલી

ઘાસ ચરતાં પ્રાણીઓવાળું ખેતર

(2) નીચેના વિકલ્પોમાંથી પ્રજનન ક્રિયાનેલાગુ ન પડે તે વિકલ્પ કયો છે.?

મરઘીનાં ઇંડા

વનસ્પતિનાં બીજ

આંબાનું મૂળ

બટાટાની આંખ

(3) ઉત્સર્જન માટે નીચેનામાંથી કયું વિધાન સાચું નથી?

વનસ્પતિમાં ઉત્સર્જનથાય છે.

વનસ્પતિ અનેપ્રાણીઓ બંનેમાં ઉત્સર્જન થાય છે.

ઉત્સર્જનની પ્રક્રિયામાં શરીરમાંથી ફક્ત વધારાનું પાણી જ બહાર નીકળે છે.

પરસેવો થવો એ એક પ્રકારનું ઉત્સર્જન છે.

(4) તન્મય એક અજાણ્યા સ્થળે જાય છે. ત્યાં તેને પર્ણો નાનાં અને ઓછાં હોય તેવી અને કેટલીક તો પર્ણો જ ન હોય તેવી કાંટાવાળી વનસ્પતિ જોવા મળે છે. તો એ કયા પ્રકારના વિસ્તારમાં ગયો હશે?

પર્વતીય વિસ્તાર

ઘાસનાં મેદાનો

રણવિસ્તાર

તળાવો અને સરોવરો

2. ખાલી જગ્યા પૂરો:

5 marks

1. ચોક્કસ લક્ષણોની હાજરી કે જેના લીધે કોઈ વનસ્પતિ કે પ્રાણી કોઈ નિશ્ચિત નિવાસસ્થાનમાં જીવન જીવે છે, તેનેકહે છે.

2. જમીન પર રહેનારાં પ્રાણીઓ કે વનસ્પતિના નિવાસનેકહે છે.

3. પાણીમાં રહેનારાં પ્રાણીઓ કે વનસ્પતિના નિવાસનેનિવાસસ્થાન કહે છે.

4. જમીન, પાણી અને હવા એ નિવાસસ્થાનનાં ઘટકો છે.

5. આપણી આસપાસના બદલાવ, કે જે આપણને પ્રતિભાવ આપવા પ્રેરે છે, તેને કહે છે.

પ્રશ્ન3. નિવાસસ્થાન એટલે શું?

2 marks

પ્રશ્ન 4. રણમાં જીવન જીવવા માટે થોર કઈ રીતે અનુકૂલિત થયેલાં હોય છે? 3 marks

પ્રશ્ન 5. નીચેની યાદીમાં કઈ વસ્તુઓ નિર્જીવ છે?

2 marks

હળ, મશાકમ, સીવવાનો સંચો, રેડિયો, હોડી, જળકુંભી) જલીય છોડ અળસિયું.

પ્રશ્ન 6. એવી નિર્જીવ વસ્તુનું ઉદાહરણ આપો, જે સજીવનાં કોઈ પણ બે લક્ષણો ધરાવતાં

હોય. 2 marks

પ્રશ્ન 7. શા માટે ઘાસનાં મેદાનોમાં રહેતાં પ્રાણીઓને જીવતાં રહેવા માટે ઝડપ ખૂબ જ

અગત્યની છે? – સમજાવો. 3 marks

(7) નીચે આપેલા સજીવોનું તેમનાં નિવાસસ્થાનનાં આધારે વર્ગીકરણકરો.

4 marks

(વાઘ, ચિત્તો, શિયાળ, ઊંટ, ઘુડખર, માછલી, કરચલો, પોયણું, સાગ, કમળ, શિંગોડા, સાલ, સીસમ)

જંગલ	રણ	પાણી